

Kurs i lyngbrenning – invitasjon

Kristiansand 15-16. mars 2016

Arrangører: Statens naturoppsyn, Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder, Kristiansandsregionen brann og redning IKS

For: Grunneiere, drivere, natur- og verneområdeforvaltningen, parkvesenet/kommuner og brannetater

Lyngbrenning – et kinderegg?

På grunn av endra arealbruk gror kystlyngheiene igjen med busker og trær. Dette er en internasjonalt truet naturtype som miljøforvaltningen ønsker å ivareta og gjenskape gjennom aktiv bruk og skjøtsel. Kystlynghei er også en av seks utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven. Lyngbuskene har vokst seg store og vil med tiden visne, og lauvtrær, bartrær og einer lukker landskapet. Leplanting og skog av fremmede treslag (sitkagran og buskfuru) har også gitt store endringer. Det gjengrodde landskapet er mer brannfarlig enn de åpne lyngheiene.

Hva kan vi gjøre for å ta vare på lyngheia? På mange øyer og holmer i Agder er det sau på helårsbeite igjen, og grunneiere eller beiterettshavere er flinke til selv å svi einer og lyng. Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen landskapsvernomsråde har restaurert en del gammel kystlynghei ved å avtale beiting med gammel norsk sau, rydding av einer og trær, og brenne gammel lyng. Fremover skal lyngbrenningen skje mer jevnlig i utvalgte områder, og det er viktig at brenning skjer under kontrollerte forhold.

Med god planlegging og nok folk kan ilden styres ganske presist, og vi får:

- bevaring og bruk av kystlynghei som en truet naturtype
- et åpent og mindre brannfarlig landskap
- bedre helårsbeite for utegangersau/kystgeit og sommerbeite for alle husdyr

Om kurset

Dag 1 er på Fylkeshuset i Kristiansand med innlegg fra deltakende etater og teori om kystlynghei og lyngbrenning med blant annet Miljødirektoratet, Mons Kvamme fra Lyngheisenteret på Lygra, brannetater og sauebønder. Dag 2 blir det lyngbrenning på Flekkerøy hvis været og markforhold spiller på lag. Vi får innføring i å "lese landskapet", hva som bør brennes, hvordan lyngheia bør brenne og ikke minst hvordan slike branner skal slukkes.

Kurset og lunsj dekkes av Miljødirektoratet/SNO. Middag, reise og ev. opphold dekkes av den enkelte. Vi kan være behjelpelige med å organisere overnatting på Flekkerøy ved behov.

Påmelding

Send e-post til halvard.pedersen@miljodir.no (SNO Kristiansand) innen 4. mars 2016.

Bruk og vern av kystlynghei – naturforvaltning og brannberedskap i samarbeid

Program

Tirsdag 15. mars – Fylkeshuset – teori og erfaring

09.00 Velkommen. Bruk og vern av kystlynghei, vinn-vinn!
Halvard R. Pedersen, Statens naturoppsyn
Jan Røilid, brannsjef, Kristiansandsregionen brann og redning IKS

09.15 Kystlynghei en truet naturtype med egen handlingsplan
Miljødirektoratet

09.30 Skjøtsel i kystlynghei - nasjonalt
Liv Sigrid Nilsen, SNO

09.45 Kystlyngheiene på Agder – hvor er de?
Rune Sævre og Bjørn Vikøyr, Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

15 min beinstrekk

10.15 **Del 1: Lyngheiene langs kysten – tradisjonell bruk, økologi og variasjon**
Del 2: Hvorfor kystlandskapet gror igjen, dagens utfordringer og muligheter
Mons Kvamme, Lyngheisenteret

12.00 Lunsj

13.00 Brannfarlig landskap – erfaringer med lyngbranner på Agder
Terje Glendrange/Jon Inge Aasen, brannsjef hhv. Flekkefjord/Brannvesenet sør

13.30 Brannbyråkratiet – Plan, søknad og behandling
Johnny Flæte, Kristiansandsregionen brann og redning IKS

13.45 Sivilforsvaret på Agder, ressurser og muligheter
Ingeborg S. Hasli, sivilforsvarsadjutant, Vest-Agder Sivilforsvarsdistrikt

15 min beinstrekk

14.15 Utgangarsau og kystgeit på helårsbeite i våre kystlyngheier
Leif Christian Torsøe, sauebonde i Vest-Agder
Anders Lyche Oppegaard, sauebonde i Aust-Agder

14.45 **Del 3: Brenning av lyng – praktisk gjennomføring og erfaringer**
Mons Kvamme, Lyngheisenteret

15.30 Oppsummering og spørsmål

15.45 Plan for dag 2 (transport, parkering, tidspunkt, utstyr)
Mons Kvamme og Halvard R. Pedersen

19.00 Felles middag

Onsdag 16. mars – Flekkerøy – lyngbrenning i praksis

9-15 Ta med egen drikke og lunsj, bomullsklær som tåler brann/skitt.
Mer informasjon om oppmøtested, tid etc. kommer.

Kystlynghei – truet natur

Brann og
beredskap

Drift og brenning